

ЫҢИЙЛАР



Бәләбәй калаһы Башкорт гимназия – интернаты гәзите №3 (119), декабрь 2019 йыл

Яңы йыл менән!



*Кәзерле гимназистар, хөрмәтле укытыусылар,
тәрбиәселәр һәм ата-әсәләр!*

*Һезгә якынлашып килгән 2020 йыл менән кайнар котлайбыз!
Безгә өмөттәр бүләк итеп, хыялдарыбызды тормошка ашырган,
зур еңеүзәр килтергән 2019 йыл да тизгән тарих биттәрендә калып,
күңел йылыһы, тылсым бүләк иткән Яңы – 2020 йыл киләсәк.*

*Кәзерле укыусылар! Һезгә Яңы йылда укыуығызга, спорт, фән һәм
ижад өлкәләрендә зур уңыштар, ынтылыштар, еңеүзәр; изге
хыялдарығыз тормошка ашыуын теләйбез! Һәр көнөгөз шатлык-
кыуаныс менән үтһен.*

*Хөрмәтле укытыусылар! Яңы йыл һезгә тик яктылык, эшегезгә һәм шәхси тормошогызга
сағыу тәьҫораттар, кыуаныс алып килһен!*

*Без оло йөрәк хистәре менән балаларын багып үстәргән һәм тәрбиәләгән ата-әсәләргә,
поэмалар һәм романдар ижад иткән, быуындан-быуынга аманат итеп калдырган акылдары
өсөн оло шәхестәребезгә рәхмәтлебез. Ата-бабаларыбыз калдырган мазәни һәм рухи мирасны
һаҡларга, үстәргә, байытырға тейешбез. Шунда безгә көсөбөз!*

*Һезгә барығызга ла ныклы һаулык, тыныслык, именлек, оло шатлыктар ғына кисереп
йәшәүегезгә теләйбез! Һәр көнөгөзгә көс-дәрт алып, кыуаныс-мөхәббәткә сорналып гүмер
итегез. Яңы йыл менән! Ак бәхеттәр һезгә!*

Иң изге теләктәр менән БГИ директоры Д.Ф. Фәтхетдинова

Кыштың күрәнештәре

Ағастарға бәс кунған,
Йәнлектәр зә йоклаған.
Тирә-якка йәм өстәп,
Ергә ак карзар яткан.
Бына һезгә башваткыс,
Йә, уйлағыз тизерәк!
Дүрт мизгелдең кайһыһы
Тәбиғәттә яулаған?
*Нәсретдинова Алһу,
8-се б класы укыусыһы.*



Кыш етте

Донъяга ак төс өстәп,
Аяк астында шыгырлап,
Өс ай буйы шатландыра
Карзың һәр бер бөртөгө.
Ак баластан атлай-атлай
Килеп етер Кыш бабай.
Изге теләктәр әйтер,
Бүләктәрен таратыр.
*Изиәтуллина Сулпан,
7-се б класы укыусыһы.*

Яңы йыл якынлаша!

Тышта әкрән генә ябалаклап кар яуа. Күктә етегән йондоззар йымылдаша. Нисек тышта рәхәт?!
Өлбиттә, кыш етә бит! Бына озакламай сатлама һыуыктар, карлы бурандар башлана. Тик уға
карамастан, кыш үзенең матурлығын, гүзәллеге юғалтмай. Кыш мизгеле кешегә ниндәйер тойго,
кабатланмас минуттар бүләк итә. Һәм шул минуттарззың иң серлеһе - 31 декабрь, Яңы йыл. Был көндө
бар халык шатлана, бейей, йырлай, күнел аса. Бала-сағалар Кыш бабайды сақырып, уның менән уйнап-
көлөп, бүләктәр алалар. Укыусыларға икеләтә шатлык килтерә был байрам. Беренсенән, Яңы йыл,
икенсенән, озақ көткән каникулдар башлана. Бөтә ғаилә менән өстәл артына йыйылып, Яңы йылды
бергәләшәп, күнелле итеп каршылау - үзе бер бәхеттер тип уйлайым. Юкка ғына ата-бабалар
әйтмәгәндәр бит: “Яңы йылға нисек керһән, шулай үткәрерһән,” - тип.

Дустар! Ошо Яңы йылда мин һезгә укыуығызга гел уныштар, муйыл сәскәһендәй ак бәхет, курай
моңондай озон гүмер, коростай ныклы тазалык, байрамды күнелле итеп үткәрәүегезгә теләйем!

Шәрифуллина Альбина, 9-сы б класы укыусыһы.

Кыштың матурлығы**Буран**

Тышта буран котора,
Өйзә Заһир уйнап ултыра.
Ел - дауылдар ыжғыра,
Уны тышка сакыра.

«Әйзә сык, - ти - уйнарға,
Кар бабайзар эшләргә,
Икәүләшеп, гөрләшеп,
Бергә күнел асырға”.

**Кудинова Азалия,
5-се в класы укыусыһы.**

**Дустарыма өндәшәм**

Беләһегезме һез, дустар,
Ниндәй байрам яқынлаша?
Ергә кар бөртөктәре төшө?
Ниңә донъя ап-ак төстә?

Был һораузарға яуапты
Бетә балалар белә.
Киләһе Яңы йылда
Уңыштар һәммәгезгә!

**Кадырова Гүзәл,
5-се б класы укыусыһы.**

Тирә-як ап-ак булған

Бөгөн иртән тышка
сыкһам,

Тирә-як ап-ак булған.
Урмандағы бер ағаска,
Кыш бабай бәс
кундырған.

Ошо көндән башлап хәзер,
Ябалаклап кар яуа.

Тирә-яғыбыз шым ғына
Тәмле йокоға тала.

**Миһранова Юлиә,
7-се б класы укыусыһы.**

**Кыштың матурлығы**

Бөгөн иртән урамға сыкһам, аптырап киттем: бөтә тирә -як ап-ак карға күмелгән. Ыңый-ыңыйы кар яуа. Әйтерһең дә, кемдер күктән зур иләктән он иләй. Мең нурзар һибеп, кар ялтырап ята. Ағастарзың ботактарына бәс кунған. Тирә-якта торған ағастар ап-ак шәлгә бөркәнгәндәр. Төрлө яклап шат балалар тауышы ишетелә: кемдер саңғы шыуа, кемдер Кар бабай яһай. Уларзың биттәре кызарған. Өс-баштары карланып бөткән.

Бөтә мизгелдәр араһында минә кыш мизгеле бик окшай, сөнки кыш көнө саф һауа, саңғыла, конькиза шыуырға була. Бына тиззән үзенә сатлама һыуыктары, каты бурандары менән, тирә-якка йәм бөркөп, шатлыктар өләшеп Яңы йыл да килер.

Һеззе барығыззы ла яқынлашып килгән Яңы йыл байрамы менән котлайым!

Ғималетдинова Азалия, 5-се б класы укыусыһы.

Кар яуа

Тышта ап-ак кар яуа.
Бөгөн шундай саф һауа.
Йүгер тизерәк урамға
Кар бабайзы яһарға.

Тышта инде бик һыуык,
Унда буран котора.
“Ярай, әйзә сык бында!”
Сана, саңғы шыуырға.

Бозза хоккей уйнарға,
Конькизарза йөрөргә.
Ялтырай ерзә карзар,
Кызыл битле малайзар.

**Вәлиәхмәтова Динара,
9-сы б класы укыусыһы.**



Шыршы байрамы тарихынан

Яңы йыл каршылағанда шыршы бизәп ултыртыу йолаһы немецтарзан килә. Мәңге йәшел был ағасты мәңгелек символы тип танып, улар 1521 йылда Селест калаһы майзанында тәүге шыршыны бизәй. Шыршыны ялтырауык эре шарзар менән бизәүзе лә немецтар башлай. Англия короленың немец туғандары был йоланы ул илгә лә алып бара.

Байрам һайын яңы котлаузар уйлап ултырып ялккан бер чиновник шул вақыта Яңы йыл откриткаһын уйлап таба. Тап шул откриткаларза тәүләп Санта Клаус образы тыуа ла инде. Әйткәндәй, йыл каршылағанда бер-беренде котлау йолаһы боронғо Вавилонда һәм Римдә лә булған. Шулай ук яңы йыл алдынан барлык бурыстарзан котолоу йолаһы ла уларзан бар донъяға күскән.

Ә Рәсәйзә тәүге Яңы йыл шыршыһы 1852 йылда Санкт-Петербургтың хәзерге Мәскәү вокзалы бинаһында кабына. Был йоланы Рәсәй буйлап таратыу за бик зур ауырлыҡ менән бара.

1927 йылда, Совет илендә дингә каршы көрәш башланғас, Рождество рәсми байрам булыузан туктай һәм шыршы ла “дини искелек калдығы” тип иглан ителә. Әммә 1935 йылда Сталиндың әмере буйынса балалар өсөн шыршы байрамдарын яңынан үткәрә башлайзар. 1941 йылдың декаберендә ул вақыттағы ил старостаһы Михаил Калинин халыкка мөрәжәғәт менән сығыш яһап, 1 ғинуарзы Яңы йыл байрамы – ял көнө тип иглан итә. Тимәк, безгә лә шыршы байрамы тик һуғыш алдынан ғына килеп еткәндер тип фаразларға кәрәк. Ул балалар өсөн уйын сараһы буларак кына кабул ителә, ә иң кызығы – Кыш бабай бүләге, ул замандарза үтә дефицит булған тәм-том таратыу була.

Яңы йылда битлек - маскалар кейеп йөрөү мәжүсилек замандарынан ук калған. Был көндә был һәм «теге» донъя менән бәйләнеш үтә якыная һәм шуға, шау-ғәр килеп, улар булып кейенеп, ен-шайтандарзы өркөтөү мотлак тип һаналған. Тап шул замандан төрлө йәндәрзе, шайтандарзы яныңа сақырып, уларзан киләсәк язмышыңды юрау йолаһы калған. Иблес-шайтандар менән бәйлә булыу сәбәпле, күрәзәселекте Ислам дине хупламай.

“Аманат” журналынан

Котлайбыз!

Көтөп алған кыш та килеп етте. Озакламай Яңы йыл байрамы ла капкага шақыр. Хөрмәтле укытыусылар, тәрбәселәр, кәзерле укыусылар! Һеззе якышлашып килгән Яңы 2020 йыл менән кайнар котлайбыз! Һезгә, укытыусыларға, ауыр эшегезгә еңеллек, коростай һаулык, Агизел йылғаһындай озон гүмер, ак бәхеттәр, ә укыусыларға укыузарында уңыштар, ныклы һаулык, ак юл теләйбез.

Киләһе йыл һезгә тик уңыштар, бәхеттәр генә килтерһен, хәтерегезгә иртәлекле, кызыклы вакигалар ғына калһын.

Был байрам бит кабатланмай

көн дә,

Килә тик йылына бер генә.

Бер килгәндә уның кәзерен белеп,

Каршылайык уны бергәләп.

Яңы йыл менән!



Ил өстөндә Яңы йыл тыуа

Кыш

Бына кыш килеп етте,
Бөтә тирә як ап-ак.
Хайуандар йокоға китте,
Куян туны булды ак.
*Кудинова Азалия,
5-се в класы укыусыһы.*



Йомшак кына, ак кына,
Сана шыуыр сак кына,
Урамда озак йөрөһәң,
Битте семетә сак кына.



Һыуыклығы көйзәрә,
Бейәләйзәр кейзәрә.
Тик ятмай ул гел генә.
Исемә икән нимә?



Ак бабай, ак бабай,
Ак туһынды как, бабай.



Осоп китә, йөзөп китә,
Вақыт еткәс, иреп бөтә.

*Миһранова Лилиә,
4-се в класы укыусыһы.*

Көләмәстәр

Яңы йыл төнө. Телефон
шылтырай.
- Алло! Әсләм дуһты мөмкинмә?
- Һин нимә? Бында бер ниндәй
Әсләм дә юк!
- Был 2-22-33 номерымы?
- Юк, был 2-22-24.
- Әй, барыбер йәнәш кенә бит,
сакырығыз әле.



- Ғәли, һинәң алты алмаң бар,
яртыһын куһтына бирзең.
Үзәнә нисәү кала?
- Әлбиттә, биш ярым!



- Алло, Ғәлизе телефонға
мөмкинмә?
- Юк, ул китапханаға киткәйне.
- Ә нимә эшләй унда?



Иртәнсәк озағырак йокларға
уйлаһағыз, кистән үк йыуынып,
кейенеп, тамағығыззы туйзырып
ятып йоклағыз.



Бер батша күрәзәсенән:
- Мин қасан үлермен икән?-тип
һорай.
- Байрам көнөндә,- тигән тегеһе.
- Уны қайзан беләһең?
- Бәй, һин үлгән көн зур байрам
буласак бит! – тип яуаплаған
күрәзәсе.

*Йосопова Радмила,
7-се в класы укыусыһы.*



Кыш

Килеп етә инде кыш көнө
Ап-ак қарзар яуа башларзар.
Өс мөйөшләп осоп китер
коштар,
Кышлаусылар озатып қалырзар.

Йәнлектәр зә тик тормаһтар,
Арып йокоға ятыр.
Қурқак қуян, бүрәнән қурқып
Кейемен алмаһтырыр.

Урманға барһаң инде,
Тып тыныс, ап-ак булыр.
Қоһтар за һайрамаһтар,
Көндәр бик һыуык булыр.

Ә урамда балалар
Шаярышып уйнарзар.
Уларға күнелле, рәхәт
Саф-һауа бит бик қәрәк.

Мин дә инде тик тормаһмын,
Уларға қушылырмын.
Дуһстар менән бергә уйнап,
Сана, саңғы шыуырмын.

*Шәрифүллина Альбина,
9-сы в класы укыусыһы.*



«Ыңйылар»

Учредитель-Администрация
МАОУ Башқирская гимназия-
интернат г. Белебея РБ
Выходит с 1 сентября 2005
года.

Главный редактор З.Х.Исламова
Ответственная за выпуск
З.Х. Исламова .
Верстка З.Х. Исламова
Редакция может не разделять
мнение авторов статей.

Адрес редакции: 452000, РФ
РБ, г. Белебей,
ул. Морозова, 2, каб. №36
Телефон: 5-31-43
Email: Bel_bg@mail.ru
www.Bel-bgi.ucoz.ru

Газета выходит один раз в
месяц в редакции МАОУ
Башқирская гимназия-
интернат г. Белебея РБ
Распространяется бесплатно.
Тираж 70 экз. 26. 12. 2019 г.
9. 00 ч.